



De underjordiske

Holbæk - Ringsted





Museum Vestsjælland, december 2017

Oplag: 500

ISBN: 978-87-970333-1-9



Museum Vestsjælland
Oldvejen 25 C
DK-4300 Holbæk
kontor@vestmuseum.dk
www.vestmuseum.dk

Tekst: Asge Hansen
Layout: Pernille Jacobsen
Redaktion: Ea Matzon

Illustrationer: Erik Petri





De underjordiske

*De underjordiske er de engle, der ragede uklar med
Verherre og blev smidt ud af Paradis. Deres straf
var ophold på jorden. De der faldt på høje og bjerge
blev til bjergfisk og trolde, de der faldt i vandet blev
til havmænd og havfruer, de der faldt i moser blev til
ellefisk og dem, der faldt på gårdene blev til nisser.
Men smådjævlene er de jo alle sammen. . .*





Lange Ellen fra Løvenborg

En gang for længe siden boede der en baronesse på Løvenborg slot. Hun blev kaldt Lange Ellen og skulle efter sigende have boet sammen med Kong Hans. Da hun levede fik hun mange børn, som hun dræbte og gemte under gulvene på slottet. Da Lange Ellen døde, skulle hendes kiste køres af sted ud af vognporten, men den var alt for tung, så mændene gav op. I det samme kunne de høre Lange Ellens skraldende latter. De så til deres store forskrækkelse, at hun stod i et vindue og skraldgrinede af dem. En præst måtte tilkaldes for at mane hende ned i jorden. Den dag i dag kan man dog, ved midnatstid, stadig se hende stå i det samme kammer som hun boede i, da hun levede.

Find vej: Løvenborg Gods, Løvenborg Allé 30, 4420 Regstrup

GPS koordinat: 55.682942, 11.587816

Fanden som medspiller til kortspil

På kroen i Ugerløse drak man tæt, mens fanden sad over døren og vinkede ned til de besøgende. En aften besluttede fanden i menneskeskikkelse selv at være med til kortspil. Han vandt hele tiden og mændene kunne ikke forstå, hvorfor denne "fremmede" var så heldig i spil. På et tidspunkt tabte en af mændene et kort på gulvet og bukkede sig ned for at samle det op. Da så han til sin store forskrækkelse, at den "fremmede" havde en fod som en gedebuk, men i det samme forsvandt Fanden.

Find vej: Elmely Kro, Holbæk Landevej 63, 4350 Ugerløse

GPS koordinat: 55.598800, 11.657191

Nissetrykkeri

For længe siden havde en mand været ude at spille kort sammen med de andre bønder. På vej hjem fra Sasserup mødte han en lille mand, som råbte, "Hej du, må jeg følge med dig?". Det havde manden fra Sasserup ikke lyst til, så han sagde nej. Den lille mand ville dog ikke acceptere et nej og sagde så, "Nu kan du blive stående her i nat!". Og lige netop her måtte Sasserup-manden stå hele natten, indtil det blev morgen igen.

Find vej: Sasserup, Sasserup vænge 11, 4300 Holbæk



GPS koordinat: 55.680260, 11.664517

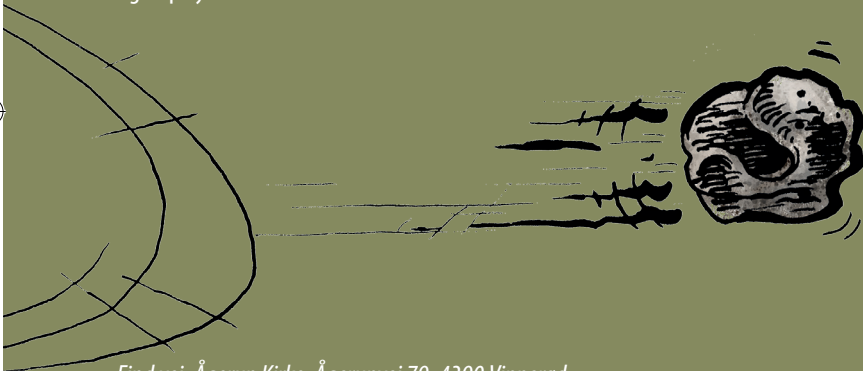




4

Adersshøj-trolden og klockeringningen

Da Ågerup Kirke begyndte at ringe med klokkerne for første gang, kunne troldene ved Adersshøj og Munkholm ikke holde det ud og flyttede væk. Men trolden ved Adersshøj ville ødelægge kirken, inden han tog afsted. Derfor tog han en vældig sten og kylede den så langt han kunne. Den kom dog ikke langt nok og landede i Ågerup by.



Find vej: Ågerup Kirke, Ågerupvej 79, 4390 Vipperød

GPS koordinat: 55.663346, 11.763013





Spøgelset fra Skamstrup præstegård

En gang havde præsten i Skamstrup kirke glemt sin alterbog i kirken, da han skulle se til en sengeliggende. Ingen turde dog hente bogen til ham fordi man sagde, at det spøgte i kirken. Præsten lovede da en fin rød ko til den, som turde begive sig ind i kirken og hente bogen. En unge pige meldte sig. Hun gik ind i kirken samme nat, da klokken slog 12. Efter hun havde fået fat i alterbogen, forsøgte et spøgelse flere gange at fange hende, men hun undslap hver gang. Til sidst kunne hun ånde lettet op. Spøgelset var væk og hun kunne få sin røde ko.

Find vej: Skamstrup Kirke, Skamstrupvej 62, 4440 Mørkøv.

5

GPS koordinat: 55.620909, 11.488523



Troldeskab ved Kyllingehøj

Ved Østrup skov lå en høj ved navn Kyllingehøj. I den boede trolde. Mange havde set en høne lægge æg ved højen og man mente, at hønen tilhørte trolde. En dag kom en hare forbi en gård i nærheden. Den grinede så forskrækkeligt, at gårdens beboere blev skræmt fra vid og sans. Manden på gården forsøgte at dræbe haren, men den var alt for hurtig. Nogle dage efter kom en lille nisse forbi på gården med en stor hat på hovedet og en lang kappe. De efterfølgende dage blev gården ramt af uheld, dyrene larmede så forskrækkeligt om natten og flere køer døde. Bondemanden indså, at han var nødt til at flytte gården. Siden da oplevede de ingen uheld.

*Find vej: Kyllingehøj, Østrup skovvej,
4350 Ugerløse
(Højen ligger for enden af vejen)*



GPS koordinat: 55.573902, 11.618373

Fruen på Torbenfeldt går igen

På herregården Torbenfeldt levede for mange år siden en frue, som ejede gården. Hun havde en søn som blev meget syg. Hun bad da til Gud om, at sønnen skulle blive rask. Til gengæld ville hun bygge en kirke tæt på gården. Sønnen blev rask, men hun byggede aldrig en kirke. Da hun døde, blev hun tvunget til at gå igen. Den lokale præst blev bedt om at mane hende ned i jorden igen. Lige lidt hjalp det. Man siger, at den dag i dag kan man stadigvæk se hendes hår vokse op af gulvbrædderne i gæstestuen på gården.

Find vej: Torbenfeldt Gods, Ringstedvej 50, 4440 Mørkøv

GPS koordinat: 55.638744, 11.517757



Spøgeri ved Tølløsegård

Det siges, at hver nat, når klokken slår hel, går vægteren sin tur om natten og synger. Men kl. 01.00 kan han ikke ringe med klokken, når en hvid kvindelig skikkelse kommer imod ham. Lige efter kvindens død var der en gang besøg af nogle unge piger, som fik øje på en ring af det pureste guld om hendes finger. Den ville de gerne have med hjem, og de trak så hårdt, at den døde kvindes finger røg af. Nu kommer hun om natten for at hente sin finger tilbage.

Find vej: Tølløse Slots Efterskole, Tølløsevej 97, 4340 Tølløse

8

GPS koordinat: 55.612538, 11.745330



Troldene ved Adshershøj og Munkholm

Engang levede en meget rig trold ved Adshershøj, vest for Holbæk Landevej. Han var rig, fordi han ejede en masse kvæg, som om sommeren fik lov til at græsse ved Marup enge. På en lille holm ved navn Munkholm, levede en anden trold. Han var meget misundelig på Adshershøjtrolden på grund af alt hans rigdom. En dag hvor Adshershøjtrolden skulle drive sit kvæg hjem til malkning, blev trolden fra

Munkholm så rasende, at han tog en stor sten og kylede den efter ham. Stenen ramte dog ikke men landede i vandet og blev kaldt "femfingerstenen", fordi man tydeligt kunne se fem fingre i den.

*Find vej: Munkholmbroen,
Munkholmvej, 4300 Holbæk*



GPS koordinat: 55.673770, 11.812261

Troldkvinden og historien bag Kylsknap

Engang var en troldkvinde taget af sted for at hente grus. Hun havde glemt at tage en sæk med til at bære gruset, så hun brugte sit forklæde. På sin vej opdagede hun dog ikke, at der var hul i forklædet. Først da hun nåede til Kværkeby, fik hun øje på hullet. Hun kiggede bagud for at se, hvor meget hun havde tabt. I det samme fik hun øje på et kirketårn, der gjorde hende så rasende, at hun kylede en stor sten efter det. Hun ramte ikke men tabte i stedet alt sit grus. Der, hvor det blev tabt, blev Kylsknap banke dannet.

Find vej: Bjergvej 77, 4100 Ringsted.

Man finder Kylsknap midt i Humleore-skoven

GPS koordinat: 55.466263, 11.911560



11

Kong Valdemars vilde jagt

En dag blev det befalet, at Kong Valdemars slot skulle flyttes til Skjoldenæsholm. Det blev han meget vred over, og han kom derfor farende ind på gårdene i nærheden med bulder og brag, som kunne høres flere km. væk. Når støjen kom nærmere, kunne man se ild-fnysende heste med gloende øjne og hestesko, som spruttede med gnister, når de slog mod stenbroen. Hestene fór rundt på gårdspladsen i Skjoldenæsholm.

Find vej: Skjoldenæsholm, Skjoldenæsvej 106, 4174 Jystrup



GPS koordinat: 55.535619, 11.853078





Troldegildet og flugten fra trolsene

I Vigersted ved Ringsted boede en præst, som havde to smukke og gode heste. En dag tilbød præsten sin karl en af hestene til gengæld for, at karlen ville ride ud til en af de troldehøje, som lå i nærheden. Det sagde karlen ja til. En sen aften red han ud og opdagede, at der var gilde. Da han nåede højen kom en etbenet trolde ud og tilbød ham et bæger med vin. Karlen anede uråd og kastede vin mod sin hest, som fik svedet håret af. Da greb trolde sin økse og huggede ud efter karlen. Karlen stak af til hest og da han nåede kirkegården red han indover, sådan så trolde ikke kunne nå ham. Trolde blev så rasende, at den kastede sin økse efter kirken, hvor mærket endnu kan ses i dag.

*Find vej: Vigersted Kirke,
Vigersted Bygade 33, 4100 Ringsted*



GPS koordinat: 55.482471, 11.886175



13

Kong Håbard og Signe

Der var engang en prins ved navn Håbard, som elskede prinsesse Signe af hele sit hjerte. Deres kærlighed blev dog gjort vanskelig ved, at Håbard havde dræbt hendes bror. For at komme tæt på hende forklædte han sig derfor som kvinde. Han blev dog hurtigt opdaget på grund af sine store hænder, behårede ben og mørke stemme. Bagefter blev han dømt til døden og skulle hænges på den høj, som i dag er navngivet efter ham. Signe ville dog ikke give slip på sin elskede, og derfor ville hun gå i døden med ham ved at sætte ild til sit bur. Da han så flammerne i hendes fængsel, forstod han, at hun var ham tro til det sidste.

Find vej: Håbards høj, Sigerstedvej, 4100 Ringsted

GPS koordinat: 55.408179, 11.709631





GPS koordinat: 55.375250, 11.852079



Basse-Maren lærer pige at hekse

Ved Eskildstrup i Ringsted boede engang en fattig familie. Familien havde en lille pige, som var meget interesseret i at lære at hekse hos heksen Basse-Maren, som boede i Baremose. Maren kunne sidde og malke ved at stikke syle op i loftsbjælken. I mange dage kom pigens hos heksen for at lære af hende, men forældrene blev efterhånden mere og mere bekymrede. Så en dag fulgte de efter hende. De ville have ren besked. Pigen fortalte, at hun ved midnatstid skulle gå tre gange rundt om Sneselev kirke, og hver gang klokken slog, skulle hun kigge ind af nøglehullet til kirken og sige, "jeg vil som du vil". Det skulle hun gøre tre nætter i træk. Forældrene gav hende da det råd, at når hun den tredje nat skulle kigge ind af nøglehullet den tredje gang skulle sige, "I Jesu navn". Da hun gjorde dette, lød der et vældigt brag og en stor skikkelse kom farende ud af kirken. Pigen blev så skræmt, at hun aldrig mere ville lære at hekse!

*Find vej: Sneselev Kirke,
Haslevvej 390, 4100
Ringsted*





Skrædderdans med en troldens

I gamle dage boede en pukkelrygget skrædder i Ortved ved Kværkeby. En dag havde han været forbi en vaskekone for at få vasket sit tøj. På vej hjem kom han forbi Tvillingehøjene, hvor der boede nogle trolde, som var i gang med at spille musik og danse. En af troldene bød ham at danse med sin datter. Datteren syntes dog, at skrædderen dansede for tungt. Det fik trolden straks gjort noget ved. Han fjernede da skrædderens pukkel, og nu kunne han danse som en drøm.

Find vej: Tvillingehøjene, Værkevadsvej 20, 4100 Ringsted.

15

GPS koordinat: 55.422135, 11.784485





16

Baunehøjskællingen og Klokkehøjskællingen

Lige nordøst for Ringsted ligger to høje ved navn Baunehøj og Klokkehøj. I hver høj boede en troldkvinde. En gang blev de uvenner og begyndte at kaste med sten efter hinanden, sten som efterhånden blev større og større. En dag tog Baunehøjskællingen en så stor sten, at hun ikke kunne bære den. Den faldt derfor ned mellem højene, hvor den ligger endnu.

Find vej: Klokkehøj, Bøstoft 9, 4100 Ringsted.

Baunehøj, Værkevadsvej 46, 4100 Ringsted (55.473024, 11.863290)



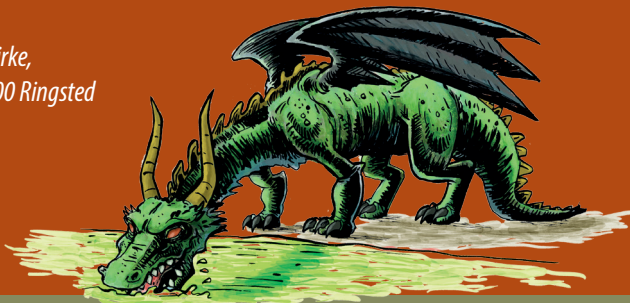
GPS koordinat: 55.465879, 11.864750



Dragen ved Sneslev kirke

Døren i Sneslev kirke sidder i dag mod nord, men det har den ikke altid gjort. En dag for mange år siden kom en stor drage og lagde sig foran kirkedøren, som var mod syd. For at komme ind i kirken måtte folk bryde hul i muren på den modsatte side. Dragen blev liggende inde på kirkegården, og folk fra hele egnen måtte skiftes til at sende okser hen til Sneslev kirke, for at uhyret kunne æde dem. Folkene på egnen anede ikke, hvad de skulle gøre ved dragen. Derfor henvendte de sig til en klog mand og bad om hjælp. Denne mand lavede noget gift, som dragen fik og døde. Siden den tid har døren i kirken siddet mod nord.

*Find vej: Sneslev Kirke,
Haslevvej 390, 4100 Ringsted*



GPS koordinat: 55.375250, 11.852079



Loddenhøj-guldkæden

Der var en gang en konge, som hed Kong Lodden. Da han en dag døde, blev han begravet med både våben, redskaber og en kæmpe guldkæde, der kunne nå hele vejen rundt om højen. Man siger, at kongens spøgelse huserer ved højen i form af en hovedløs kalv.

Mange år senere en sen natte-time forsøgte en gruppe modige unge mænd at udgrave kongens dyrebare skatte. De fik fat i en kobberkiste, og da de var lige ved at få den op fra højen, råbte de i kor: "så, nu har vi den!". I det samme gik hanken af kisten, og den forsvandt ned i et bundløst hul. Ingen har siden set noget til skattene eller til kongens spøgelse.

Find vej: Loddenhøj, Fredsgårdsvej 19, 4100 Ringsted

18

GPS koordinat: 55.383823, 11.869234







Gå på opdagelse i lokale sagn om trolde, drager, nisser, hekse og spøgelse!!

I gamle dage gav historierne om de underjordiske og det overnaturlige en måde at forklare det uforklarlige i livet på. Hvorfor er mit barn anderledes? Hvorfor er der guld og skeletter i gravhøjene? Hvorfor vil kornet ikke vokse, og hvorfor forsvinder mennesker i mosen?

Alle de sagnomspundne lokaliteter er tilgængelige for publikum. De fleste er på offentlig grund, men enkelte er i private park- og skovområder. Nogle er nemmere at nå frem til end andre.

God tur og god fornøjelse!



ISBN: 978-87-970333-1-9

